

## Kúria

### végzés

**Az ügy száma:** Bfv.II.1265/2018/6.  
**A határozat szintje:** felülvizsgálat  
**A tanács tagjai:** . Katona Sándor a tanács elnöke, Dr.  
Feleky István előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes bíró  
**Az eljárás helye:**  
**Az eljárás formája:** tanácsülés  
**Az ülés napja:** 2019. február 18.  
**Az ügy tárgya:** emberölés büntette és más  
bűncselekmény  
**Terhelt(ek):** ...  
**Első fok:** ér Megyei Bíróság 6.B.101/2008/47. ítélet, 2008.  
december 18. tárgyalás  
**Másodfok:** övárosi Ítéltábla 2.Bf.272/2009/43. ítélet, 2010.  
december 9. tárgyalás  
**Harmadfok:** -  
**Az indítvány előterjesztője:** terhelt  
**Az indítvány iránya:** terhelt javára

### Rendelkező rész

A Kúria az emberölés büntette és más bűncselekmény miatt ... ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által - védője útján - előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Fejér Megyei Bíróság 6.B.101/2008/47. számú ítéletét és a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.272/2009/43. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

### Indokolás

- [1] I. 1. A Fejér Megyei Bíróság a 2008. december 18. napján tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 6.B.101/2008/47. számú ítéletével ... terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként, nyereségvágyból és több emberen elkövetett emberölés büntettében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (korábbi Btk.) 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) és f) pont] és lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntettében [korábbi Btk. 263/A. § (1) bekezdés a) pont].
- [2] Ezért őt - halmazati büntetésül - életfogytig tartó fegyházra és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte

azzal, hogy a fegyházbüntetésből 30 év elteltével bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett továbbá az előzetes fogvatartás beszámításáról, a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költségről.

- [3] A kétirányú fellebbezések alapján másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2010. december 9. napján tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 2.Bf.272/2009/43. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta: az élet elleni cselekményét társtettesként elkövetett emberölés büntetnének [korábbi Btk. 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont, d) és f) pont] minősítette, a feltételes szabadságra bocsátás (azaz bocsáthatóság) legkorábbi időpontját 40 évre súlyosította és helyesbítette az előzetes fogvatartás beszámítására és a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezéseket. Egyebekben helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.
- [4] 2. A Legfelsőbb Bíróság a 2011. november 10. napján kihirdetett Bfv.II.337/2011/9. számú végzésével a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a támadott határozatot hatályában fenntartotta.
- [5] A terhelt védője arra hivatkozott, hogy az emberölési cselekmény törvénysértő minősítése folytán törvénysértő büntetés került kiszabásra és a bíróságok e körben megsértették az indokolási kötelezettségüket. A terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa tehát nem érintette a lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntetét.
- [6] II. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt - védője útján - terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet (azaz indítványt) a lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntetét érintően az indokolási kötelezettség megsértése és a bűnösség törvénysértő megállapítása folytán törvénysértő büntetés kiszabása miatt, e bűncselekményben a bűnösség megállapításának mellőzése (azaz felmentés) és a fennmaradó emberölés büntetése miatt enyhébb tartamú (korábban) főbüntetés (azaz szabadságvesztés) kiszabása érdekében.
- [7] A terhelt felülvizsgálati indítványa oly módon hivatkozik az indokolási kötelezettség megsértésére, hogy állítását meg sem okolta.
- [8] A terhelt a lőfegyverrel és lőszerrel visszaélést azzal negálta, hogy annak egyetlen elkövetési magatartását (engedély nélküli készítés, megszerzés, tart vagy forgalomba hoz) sem valósította meg.
- [9] A vonatkozó részében idézett tényállás (elsőfokú ítélet 3. és 9. oldal) alapján megállapítható, hogy a pisztoly „rövid ideig volt nálam, ezen cselekményem nem minősíthető sem a lőfegyver megszerzésének, sem a lőfegyver tartásának”.
- [10] A lőfegyver ugyan neki átadásra került, azzal az ölési cselekményt véghezvitte, de így nincs megszerzés, továbbá a lőfegyvert huzamosabb időn keresztül nem birtokolta, nem uralta, így nem lehet szó tartásról sem, illetőleg megszerzésre és tartásra irányuló szándéka nem is volt.
- [11] A lőfegyver rövid időre történő birtokban tartása az emberölés eszközcselekménye volt, a bűnhalmazat látszólagos.
- [12] A terhelt az EBH 2014.10., EBH 2012.21., BH 2007.109., BH 2000.46. és BH 1998.9.I. döntésekre hivatkozott.
- [13] A terhelt az alapügyben értékelte enyhítő körülményeken túl kérte figyelembe venni a büntetés-végrehajtása során tanúsított - általa részletezett - „példamutató” magatartását.
- [14] A Legfőbb Ügyészség a BF.1276/2018/1. számú átiratában a terhelt felülvizsgálati indítványát alaptalannak találta.
- [15] 1. A terhelt védőjének korábbi, az emberölés minősítését kifogásoló

felülvizsgálati indítványa folytán a terhelt felülvizsgálati indítványa nem esik a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 652. § (6) és (7) bekezdésében foglalt korlátozó rendelkezések alá.

- [16] 2. A lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntettével összefüggésben annak állítása, hogy a megtámadott határozat nem tartalmaz indokolást, érdemi felülvizsgálatot meg nem alapozó relatív eljárási szabálysértés.
- [17] 3. A felülvizsgálati indítvány érdemben nem alapos.
- [18] A tényállás alapulvételével a „megszerzés” mint elkövetési magatartás megvalósulását kell vizsgálni.
- [19] A „megszerzés” nem az alkalmi (pillanatnyi) megragadást jelenti, hanem csak azt a magatartást, amely tartós birtoklásra, a fegyver, lőszer tartására, megtartására irányul, ehhez képest a tartás a birtoklás, viselés és tárolás, beleértve az elrejtést (Magyar Büntetőjog I-III., Kommentár a gyakorlat számára, a korábbi Btk. 263/A. § 2.a) pont).
- [20] A felülvizsgálati indítvány kizárólag annyiban helytálló, hogy az alkalmi, pillanatnyi megszerzés, megragadás valóban nem alkalmas a megszerzés megállapítására.
- [21] Ez azonban kizárólag arra érvényes, amikor **személy 1** megosztotta a terhelttel a bűncselekmény elkövetésére vonatkozó elképzeléseit, és megismertette őt a lőfegyverrel, beavatta annak kezelésébe (tényállás vezető része). Merőben más a megítélés attól kezdve, hogy **személy 1** már a bűncselekmény konkrét részleteivel is megismertette, és azt is egyértelművé tette számára, hogy a terheltnél is ugyanúgy lesz lőfegyver, s a terhelt és **személy 1** már az előkészítés során tisztában volt azzal, hogy a bankban több alkalmazott és fegyveres biztonsági őr fog tartózkodni, amire felkészültek.
- [22] „Május 9-én három pisztolyt, valamint egy géppisztolyt (utóbbit 40 db lőszer befogadására alkalmas dupla tárral) vittek magukkal, ami igen jelentős tüzerőt képviselt. Ennyi lőfegyver egy rablás végrehajtásához ésszerűtlenül sok és teljességgel felesleges. A lőfegyverek beszerzésére korábban már sor került és a terheltek a „... bankrablás” előtt lögyakorlatot is tartottak. A végrehajtás egyéb körülményeivel együtt mindez azt támasztja alá, hogy a lőfegyvereket használni is akarták (Bfv.II.1337/2011/9. 25. oldal 3. bekezdés).
- [23] Az előre kitervelten, nyereségvágyból, több ember megölésére irányuló szándékegységben lévő terhelt társától a bankfiókba belépést követően vette át az előre megbeszéltek szerint a lőfegyvert, amelyet a később **személy 1** által elkövetett emberölések kiindulópontjaként azonnal használt is, amelynek következtében a bank biztonsági őre meghalt.
- [24] Ezt követően azt továbbra is közvetlen testi őrizetében, a hátizsákjában, vagyis a birtokában tartotta, és ezután is végig nála volt a hátizsák, amelyet a helyszínről való távozáskor is magánál tartott.

- [25] E tényekből nem az alkalmi, pillanatnyi megszerzés, megragadás, hanem ezzel ellentétben egy olyan akarat-elhatározáson alapuló magatartás állapítható meg, amely a terhelt által **személy 1**-től átvett lőfegyver tartós birtoklására irányult.
- [26] A hivatkozott BH 1998.9. számú döntés az alapul vett tényállás, valamint jogszabályi rendelkezés, míg a védő (nyilvánvaló elírás: a terhelt) által megjelölt többi döntés az azok alapjául szolgáló tényállás eltérő jellege miatt a jelen ügyben nem alkalmazható.
- [27] A felülvizsgálati indítványban kifejtett álláspont elfogadása és a terhelt esetleges részfelmentése sem eredményezhetné enyhébb büntetés kiszabását, figyelemmel a terhelt terhére rótt többszörösen minősülő emberölés büntettség kiemelkedő tárgyi súlyára, amihez képest a büntetés kiszabása szempontjából jelen felülvizsgálati indítvány tárgyát képező bűncselekménynek nincs érdemi jelentősége.
- [28] A Legfőbb Ügyészség indítványozta a megtámadott határozat tanácsülésen történő hatályában fenntartását.
- [29] A Legfőbb Ügyészség álláspontjára a terhelt védője tett észrevételt. Ebben közölte, hogy a felülvizsgálati indítványban foglaltakat „teljes egészében fenntartom”.
- [30] Ad 2. A védő vitatta, hogy az indokolási kötelezettség megsértése relatív eljárási szabálysértés lenne. A megtámadott határozat nem tartalmaz indokolást. Ez a büntetőeljárásról szóló korábbi Be. szerint abszolút eljárási szabálysértés. Emiatt a terhelt felmentésének van helye.
- [31] Ad 3. Egyebekben megismételte a terhelt felülvizsgálati indítványában foglalt érveket: A fegyvereket **személy 1** szerezte be, vitte magával a bűncselekmény elkövetéséhez. A terhelt egy lőfegyvert átmenetileg, pillanatnyilag magánál tartott, de szándéka nem irányult a lőfegyver és a lőszer megszerzésére vagy tartására. Az ölési cselekmény véghezvitele után a lőfegyvert azonnal eltette.
- [32] Így a terhelt által megvalósított fegyverhasználat nem önálló bűncselekmény, hanem az általa megvalósított emberölés eszközcselekménye.
- [33] Indítványozta a terhelt felmentését a lőfegyverrel (és lőszerrel) visszaélés büntette alól, és a szabadságvesztés büntetés mértékének enyhítését.
- [34] **III.** A terhelt felülvizsgálati indítványa nem alapos.
- [35] 1. A terhelt javára - mások mellett - a terhelt és a védő terjeszthet elő felülvizsgálati indítványt [Be. 651. § (2) bekezdés b) és c) pont].
- [36] Minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha - a jelen ügyben közömbösen - az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul [Be. 652. § (6) bekezdés]. Felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be [Be. 652. § (7) bekezdés].
- [37] A korábbi felülvizsgálati indítványt a terhelt védője nyújtotta be.

A felülvizsgálati indítványának a Legfelsőbb Bíróság nem adott helyt, a támadott határozatot hatályában fenntartotta. Ezáltal a védő számára kimerült a felülvizsgálat kezdeményezésének joga. Amennyiben a védő terjesztette volna elő az újabb felülvizsgálati indítványt, azt a Kúria mint a törvényben kizártat elutasította volna [Be. 656. § (4) bekezdés 1. fordulat].

- [38] Miután azonban a védő korábbi felülvizsgálati indítványa az emberölés büntettének törvénysértőnek állított minősítése miatt a kiszabott és ugyancsak törvénysértőnek állított büntetést kifogásolta, a terhelt felülvizsgálati indítványa ettől eltérő tartalmú, hiszen ő a lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntettében a bűnösség törvénysértőnek állított megállapítását sérelmezte.
- [39] Mindebből következően a terhelt felülvizsgálati indítványa joghatályos.
- [40] 2. A terhelt szerint a bíróságok megsértették az indokolási kötelezettségüket.
- [41] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a korábbi Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja, illetőleg a korábbi Be. 373. § (1) bekezdés III.a) pontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha - többek között - a bűnösség megállapítása és a bűncselekmény minősítése tekintetében a bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.
- [42] A 2018. július 1. napjától hatályos Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában utalt Be. 608. § (1) bekezdésében viszont már nem szerepel a felülvizsgálati okok között az indokolási kötelezettség felülbírálatra alkalmatlanságot eredményező megsértése.
- [43] A hivatkozott okot a jelenleg hatályos büntetőeljárás törvény átmenti rendelkezéssel a hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is felszámolta: A korábbi jogszabály alapján előterjesztett panasz, felülbírálati indítvány, fellebbezés vagy egyéb indítvány elbírálását e törvény hatálybalépése után a nyomozó hatóság, az ügyészség, illetve a bíróság mellőzi, és erről az előterjesztőt tájékoztatja, ha e törvény alapján nincs helye panasz, felülbírálati indítvány, fellebbezés vagy egyéb indítvány előterjesztésének, vagy annak címzettje e törvény alapján nem jogosult a döntésre [Be. 870. § (3) bekezdés].
- [44] A hatályos büntetőeljárás törvény az indokolási kötelezettség megsértése körében már kizárólag akkor enged felülvizsgálatot, illetőleg engedi felülvizsgálati indítvány előterjesztését, amennyiben az elsőfokú ítélet (jelen esetben a jogerős ítélet) indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes [Be. 608. § (1) bekezdés f) pont, 648. § b) pont, 649. § bekezdés d) pont; azonos tartalommal: korábbi Be. 373. § (1) bekezdés III.b) pont, 416. § (1) bekezdés c) pont]. Ilyen konkretizált hivatkozása viszont a felülvizsgálati indítványnak nem volt, s ilyet a Kúria sem észlelt.
- [45] Az indokolási kötelezettség megsértésére alapított, 2018. július 1. napja előtt benyújtott felülvizsgálati indítvány elbírálását a Kúria a Be. 870. § (3) bekezdése alapján mellőzi (BH 2019.6.). Ezzel szemben a már nem létező felülvizsgálati okra hivatkozó, 2018. július 1. napja után előterjesztett felülvizsgálati indítvány a törvényben kizárt, és önmagában kötelező elutasítást [Be. 656. § (2) bekezdés a) pont] vont volna maga után.
- [46] A támadott határozatnak egyébiránt van indokolása, hiszen annak része, mi több elsődleges fontosságú része a bíróság által megállapított tényállás [Be. 561. § (3) bekezdés c) pont, korábbi Be. 258. § (3) bekezdés c) pont].
- [47] Az ezt meghaladó indokolás, az érintett bűncselekményre vonatkozóan

a tényállás megállapításának és a megállapított bűncselekmény minősítésének indokai viszont felettebb szűkösek. Ez feltehetően arra vezethető vissza, hogy a bíróságok figyelmének középpontjában a jelentős mértékben súlyosabban büntetendő másik bűncselekmény, a többszörösen minősített emberölés büntette állt. A Kúria erre később tér ki.

- [48] 3. A terhelt szerint törvénysértő bűnösségének megállapítása a löfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntetében, s ezért törvénysértő a kiszabott büntetés is.
- [49] A terhelt az irányadó tényállásban foglaltakra csak részlegesen hivatkozott, míg Legfőbb Ügyészség a tényállás egészében vizsgálódott.
- [50] A Kúria egyetértett azzal, hogy a tényállást egészében kell vizsgálni: a terhelt a löfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntetnének megvalósította-e valamelyik elkövetési magatartását.
- [51] A Kúria az elsőfokú bíróság által megállapított (elsőfokú ítélet 4-13. oldal), majd a másodfokú bíróság által kiegészített és helyesbített (másodfokú ítélet 14-18. oldal) történeti tényállásból az alábbiakat emeli ki:
- [52] (Előzmények) **személy 1** vonzódott a fegyverekhez, az attól eleinte ódzkodó terhelt **személy 1** felhívására lőtt néhányat a neki átadott pisztollyal. A terhelt és **személy 1** már az előkészítés során tisztában volt azzal, hogy a bűncselekmény véghezvitelekor a bankban több alkalmazott és fegyveres biztonsági őr fog tartózkodni, ami értelemszerűen felveti az esetleges ellenállásuk leküzdésének kérdését, s nyilvánvalóan erre készültek fel a löfegyverekkel. **személy 1** közölte a terhelttel azt is, hogy az elkövetés során mit tegyen (belépés után a bent tartózkodókat nyugalomra szólítsa fel, festékekkel fújja le a biztonsági kamerát, a bejárat ajtója átmenti zárásról szóló papírlapot ragasszon), s annak részeként a banki biztonsági őr szerepét játszva a bank bejáratánál tartsa távol az esetlegesen érkező ügyfeleket.
- [53] (Elkövetés) 2002. május 9-én **személy 1** közölte a terhelttel, hogy nem csak ő fog fegyverrel bemenni a bankba, hanem - a **személy 1** által átadott cipőt és ruházatot felvett - terheltnél is lesz fegyver azért, hogy a felszólítás idejére tartsa magánál. **személy 1** elővette az autója csomagtartójában lévő hátizsákot, amelyben több pisztoly és egy géppisztoly volt, a terhelt látta azokat, és **személy 1** megmutatta neki, hogy a pisztolyok közül melyik lesz nála. Kb. 12 órakor mindketten szemükbe húzott sötét baseball sapkában, együtt mentek be a bankba, a hátizsákot **személy 1** vitte magával, az előtérben adta át az általa megelőzőleg házilagosan átalakított, kibiztosított és csőre töltött löfegyvernek minősülő pisztolyt, amelyben lőszernek minősülő töltények voltak. A terhelt a neki meghatározott feladattal átadott pisztolyon kívül a további löfegyverek láttán - legalábbis eshetőlegesen - máris számolhatott a löfegyverek esetleges használatával, miként az igen rövid időn belül meg is történt. Az ügyféltérben a biztonsági őr a fegyvere felé nyúlt, mire a terhelt két lövést adott le rá, **személy 1**

rákiáltott, hogy „kamera” és „ajtó”, majd a géppisztollyal maga is négyszer rálőtt a biztonsági őrré, akinek halálát a terhelt egyik lövése okozta. A terhelt még látta a biztonsági őrt összerogyni, majd a pisztolyt betette a „maga mögött” lévő hátizsákba és – a megbeszéltek szerint – az onnan elővett festékszóróval lefújta a kamerát, kivette az ideiglenes zárásról tájékoztató papírlapot, azt a bejáratí ajtóra ragasztotta. Mialatt **személy 1** több lövéssel megölte a bent tartózkodó nyolc embert, a terhelt az előtérben, a banki biztonsági őr szerepét játszva távol tartotta és elküldte a belépni szándékozó ügyfeleket. **személy 1** a hátizsákba rakta a bankban talált készpénzt és a biztonsági őr fegyverét, s úgy távoztak a bankból, hogy a hátizsákot a terhelt vitte. A belépéstől a távozási 20-25 perc telt el.

- [54] Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt helye van [Be. 648. § a) pont]. A büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét [Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont].
- [55] Az elkövetés (2002. május 9.) idején hatályos büntető anyagi jog értelmében a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés törvényi tényállása: aki lőfegyvert vagy lőszeret engedély nélkül készít, megszerez, tart vagy forgalomba hoz, büntetett követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő [korábbi Btk. 263/A. § (1) bekezdés].
- [56] Az irányadó tényállás tartalmazza, hogy a terhelt a biztonsági őrt lőfegyvernek minősülő pisztolyból kilőtt, lőszernek minősülő tölténnyel ölte meg.
- [57] Az adott bűncselekmény elkövetési magatartása vagylagosan az engedély nélküli készítés, megszerzés, tartás vagy forgalomba hozatal.
- [58] Ezek közül csupán a megszerzés és a tartás kerülhet szóba.
- [59] A jelenleg hatályos, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés büntetetté azonos törvényhely (szakasz) alatt szabályozza, s ebből csak a megszerzésre és tartásra vonatkozó rendelkezések említendőek.
- [60] Aki lőfegyvert engedély nélkül megszerez vagy tart, büntetett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő [Btk. 325. § (1) bekezdés a) pont]. Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki kézilőfegyverhez, vadászlőfegyverhez vagy sportlőfegyverhez tartozó, csekély mennyiséget meghaladó vagy más lőfegyverhez tartozó lőszeret engedély nélkül megszerez vagy tart [Btk. 325. § (2) bekezdés a) pont].
- [61] A hatályos szabályozás bemutatása csupán azt szolgálja, hogy a megszerzés és a tartás fogalma szükségszerűen azonos, márpedig azt az ítélkezési gyakorlat már korábban kimunkálta.
- [62] A megszerzés és a tartás alatt tehát ugyanaz értendő a korábbi Btk. és a Btk. hatálya alatt, ebben nincs változás.
- [63] A megszerzés nem az alkalmi (pillanatnyi) megragadást jelenti, hanem csak azt a magatartást, amely tartós birtoklására, a fegyver, lőszer tartására, megtartására irányul; a tartás a birtoklás, viselés és tárolás, beleértve az elrejtést [Magyar Büntetőjog I-

III., Kommentár a gyakorlat számára, HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft. a korábbi Btk. 263/A. §-ához; jelenleg a Btk. 325. § (1) és (2) bekezdéséhez].

- [64] Tartásról van szó akkor is, ha az elkövető csak az általa ismert helyen rejti el a lőfegyvert vagy a lőszert, ha onnan bármikor magához veheti. A megszerzés utáni viszonylag gyors megsemmisítése pedig nem tekinthető tartásnak.
- [65] Az elkövetés idején hatályos, a kézilőfegyverekről és lőszererekről, a gáz- és riasztófegyverekről, valamint a légfegyverekről és a lőterekről szóló 115/1991. (IX.10.) Korm. rendelet szabályozása nem terjedt ki a megszerzés és a tartás fogalmának meghatározására. (A jelenleg 2004. május 1. napjától hatályos, a lőfegyverekről és lőszerrel szóló 2004. évi XXIV. törvény 2. § 21. pontja szerint tartás a birtoklás, a viselés és a tárolás, de - leszámítva, hogy azt továbbra is hatósági engedélyhez köti - nem határozza meg a megszerzés fogalmát.)
- [66] A terhelt által utalt EBH 2014.B.10. számú döntés a megszerzés kapcsán tartalmazza, hogy ahhoz tartós birtoklásra irányultság szükséges. Ez az ítélkezési gyakorlatban vitán felül áll.
- [67] Az irányadó tényállás alapján nem kétséges, hogy a terhelt által a biztonsági őr megöléséhez használt lőfegyvert és lőszereket nem a terhelt, hanem **személy 1** egyedül, önállóan szerezte meg.
- [68] Ugyanúgy, ahogyan korábban a terheltnek ő adott át egy pisztolyt, amivel a terhelt lőtt, az elkövetés helyszínére hátizsákban ő vitte magával az összes lőfegyvert és lőszert, az elkövetés kezdetén a bank előterében ő adta át kibiztosítva és csőre töltve a terheltnek azt a pisztolyt, amivel terhelt a bank ügyfélterében agyonlőtte a biztonsági őrt, majd a terhelt a pisztolyt eltette a hátizsákba, és ezután elvégezte a rá rótt feladatokat.
- [69] Az irányadó tényállás része továbbá, hogy a hátizsákot - amibe előbb a terhelt tette a pisztolyt, majd **személy 1** tette a bankból elvett pénzt - a terhelt vitte ki a bankból.
- [70] Ezen túleső tartalma viszont nincs az irányadó tényállásnak arra nézve, hogy a terheltnek bármi köze lett volna a továbbiakban az adott pisztolyhoz. Meg nem állapított tény esetében spekulációnak helye nincs.
- [71] A terhelt által használt pisztoly - a géppisztollyal együtt - azonban előkerült a **személy 1**-nél a 2007. február 19-én tartott házkutatás során (másodfokú ítélet 21. oldal 3. bekezdés), amely pisztolyról a fegyverszakértő (és a bíróság) megállapította, hogy az - a géppisztollyal együtt - az elkövetés eszköze (elsőfokú ítélet 21. oldal 5-6. bekezdés).
- [72] Abból, hogy a terhelt által használt pisztolyt és a **személy 1** által használt géppisztolyt utóbb **személy 1**-nél találták meg évekig tartó rejtegetést követően, már afelé mutat, hogy a terheltnek (talán) nem is volt köze az általa használt pisztoly további sorsához.
- [73] Az elkövetés a bankba belépéstől az onnan való távozásig 20-25 percig tartott. Ezen belül a terhelt az elkövetés kezdeti fázisában és gyakorlatilag azonnal használta a pisztolyt, ami után azt

eltette a hátizsákba, amit **személy 1** vitt magával és vitt be a bankba. A pisztoly tehát legfeljebb pár (egy-két) percig volt a terhelt birtokában.

- [74] Ennélfogva az következik, hogy a terhelt által használt pisztolyt nem a terhelt, hanem **személy 1** szerezte meg, tartósan ő birtokolta, annak sorsát mindvégig ő határozta meg, míg a terhelt azt legfeljebb pár (egy-két) percig birtokolta.
- [75] Az elsőfokú bíróság az indokolásában arra szorítkozott, hogy a terhelt a lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntettét „azzal valószínűsítette meg, hogy engedély nélkül lőfegyvert és lőszert szerzett meg a tényállás szerint” (elsőfokú ítélet 39. oldal 4. bekezdés).
- [76] Ez téves megállapítás, ilyen megállapítás az irányadó tényállásban nincs, abból nem is következik, sőt azzal is ellentétben áll, hogy az elsőfokú bíróság „**személy 1** vallomásának néhány elemére (például a fegyverek beszerzése tekintetében)” figyelemmel volt a tényállás megállapítása során.
- [77] A másodfokú bíróság annyit rögzített, hogy „(a) vádlott terhére rótt lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntettének minősítése törvényes, azt a perorvoslatok sem érintették (másodfokú ítélet 26. oldal 4. bekezdés).
- [78] A terhelt a lőfegyvert és a lőszert (lőszereket) - szemben a bíróságok és a Legfőbb Ügyészség azt osztó álláspontjával - nem megszerezte, hanem társától átvéve mindössze rövid ideig birtokolta az elkövetés során, és azt a biztonsági őr agyonlövése után azonnal a társa által hozott hátizsákba tette, illetőleg az irányadó tényállás nem zárja ki, hogy a bankból való távozás után a terhelt felhagyott a birtoklással.
- [79] Ily módon ez a magatartás nem tekinthető tartásnak sem. Ugyanis a tartás egy bizonyos folytonosságot feltételez, azaz annak megállapíthatóságához szükséges a birtokhelyzet pillanatnyiságán túlélő időbeli tartóssága, röviden: a tartós birtoklás.
- [80] A tartás megállapíthatóságához a tartós birtoklást követeli meg az e kérdésben egyértelmű ítélkezési gyakorlat.
- [81] Az EBH 2012.B.21. számú döntés kimondja, hogy a lőfegyver feletti uralom viszonylag hosszabb időn át történő gyakorlását a lőfegyver tartásaként kell értékelni. A lőfegyver birtokosának csak az tekinthető, aki azt viszonylag tartósan hatalmában tartja, ha pedig az elkövető a fegyvert a tényleges birtokostól csupán rövid időre, a lövés(ek) leadásának időtartamára veszi magához, birtokosnak nem tekinthető (BH 2007.109., BH 2000.46., BH 1998.9., BH 1995.554., BH 1986.47., BH 1985.11., BJD 8062.).
- [82] A kérdéses fogalmak célszerűnek tűnő megfogalmazása:
- [83] A megszerzés nem az alkalmi (pillanatnyi, rövid idejű) megragadást jelenti, hanem csak azt a magatartást, amely a dolog feletti tényleges uralmat (hatalmat) biztosító - egyaránt viszonylag tartós - birtoklására, tartására vagy megtartására irányul.
- [84] A tartás nem az alkalmi (pillanatnyi, rövid idejű) állapotot

jelenti, hanem csak azt a magatartást, amely a dolog feletti uralmat (hatalmat) - egyaránt viszonylag tartósan - biztosító birtoklásban, viselésben, tárolásban, elrejtésben áll.

- [85] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a terhelt tettesként nem követte el a lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntettét, mert sem megszerzésnek, sem tartásnak tekinthető elkövetési magatartást nem tanúsított.
- [86] A terhelt valójában a **személy 1** által a megszerzést követő tartással - azzal, hogy a lőfegyver, illetve a lőszer engedély nélküli megszerzését követő hatósági engedély nélküli tartása a természetes bűncselekményegység körében értékelendő - is elkövetett lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntettének bűnsegédje.
- [87] A terhelt - miután előzetesen már tisztában volt azzal, hogy az elkövetés során nemcsak **személy 1**-nél, de nála is lesz lőfegyver és számolhatott a bankban tartózkodók, mindenekelőtt a fegyveres biztonsági őr esetleges ellenállásával - a bankba való belépés előtt látta a lőfegyvereket **személy 1**-nél, majd a pisztolyt a belépés után a bank előterében átvette és azt használva lőtte agyon a biztonsági ört, a pisztolyt azonnal beletette a hátizsákba, amit azután vitt ki a bankból, hogy **személy 1** társa géppisztollyal végzett hét emberrel és pénz vett el.
- [88] A tartás feltételezi a megszerzést, amely jogszerű és jogellenes egyaránt lehet. A terhelt azonban nem szerezte meg a **személy 1** által korábban már megszerzett és birtoklással is tartott lőfegyvert és lőszereket, azok viszonylag tartósan nem kerültek a birtokába, ezért nem is volt lehetősége arra, hogy azok engedély nélküli tartásával a bűncselekményt tettesként vagy társtettesként elkövesse.
- [89] Az engedély nélküli tartás, mint a lőfegyverrel és a lőszerrel visszaélés bűncselekményének elkövetési magatartása csak abban az esetben nyerhet önálló értékelést, ha a készítés vagy a megszerzés jogszerű volt. **személy 1** jogszerűtlenül, eleve bűncselekmény elkövetése útján szerezte meg - az elkövetéskor hatósági engedéllyel tartott és a testén viselt pisztoly kivételével - a további lőfegyvereket és lőszereket, majd azt követően hatósági engedély nélkül tartotta azokat magánál. Ezáltal a vizsgált bűncselekményt a megszerzés mellett a tartás elkövetési magatartással is megvalósította.
- [90] A terhelt és **személy 1** között mindkét bűncselekmény tekintetében szándékegység volt. A **személy 1** által tartással is megvalósuló lőfegyverrel és lőszerrel visszaéléshez a terhelt az elkövetés alatt mindvégig szándékosan pszichikai és - a másik bűncselekményt is érintően - fizikai (a pisztoly átvétele, a több lőfegyvert és lőszert tartalmazó hátizsák kivitele) segítséget [korábbi Btk. 21. § (2) bekezdés] nyújtott.
- [91] Mindezekre figyelemmel a terhelt nem tettesként, hanem bűnsegédként követte el a lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntettét. A Kúria hasonló esetben hasonlóképpen döntött a Bfv.II.758/2016/6. számú határozatában.
- [92] A Kúria megjegyzi, egyetértett azzal is, hogy a bíróságok a vizsgált bűncselekmény kapcsán nem állapítottak meg bűnhalmazatot,

és annak megnevezése is helytálló.

- [93] Az EBD 2018.B.25. számú döntés szerint ugyanis az egyidejűleg lőfegyverre és lőszerre elkövetett tényállásszerű elkövetési magatartások esetén egy rendbeli bűncselekmény, lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés megállapításának van helye.
- [94] Az e döntés alapjául szolgáló, a Kúria által hozott Bfv.II.758/2016/6. számú végzés kifejtette, hogy az azonos jogtárgysértésre figyelemmel az egyidejűleg lőfegyverre és lőszerre elkövetett tényállásszerű elkövetési magatartások esetén valódi alak (eszméi) bűnhalmazat nem állapítható meg. A bűncselekmény lőfegyverre is és lőszerre is elkövethető. A lőfegyverre és a lőszerre egyidejűleg végrehajtott – tipikusnak tekinthető – elkövetés esetén a bűncselekmény helyes megnevezése nem pusztán lőfegyverrel visszaélés büntette, hanem lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntette. Abban az esetben pedig, ha a bűncselekményt kizárólag vagy lőfegyverre vagy lőszerre követik el, a bűncselekmény megnevezése lőfegyverrel visszaélés büntette vagy lőszerrel visszaélés büntette.
- [95] 4. Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt helye van [Be. 648. § a) pont]. A büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt szabott ki törvénysértő büntetést [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont 1. fordulat és ba) pont].
- [96] A Kúria álláspontja szerint azonban a kizárólag az elkövetői alakzatban eltérő minősítés enyhébb büntetés kiszabását nem indokolja.
- [97] A jogerős ügydöntő határozattal legkorábban 40 év kitöltése utáni feltételes szabadságra bocsátási lehetőség meghatározásával párosulva kiszabott életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés kapcsán, a többszörösen minősülő emberölés büntettének volt meghatározó szerepe.
- [98] Ez a bűncselekmény pedig nem egyszerű halmozódása a minősített eseteknek, hanem összességében példátlanul kiemelkedő elvetemültséggel véghezvitt kivégzés-jellegű bűncselekmény, melynek következtében még az önmagában is minősített esetet képező több emberen elkövetés megállapíthatóságához szükséges legalább két ember halálán felül további hat ember életét oltották ki.
- [99] Helytállóan látták ezt a bíróságok. Az elsőfokú bíróság figyelemmel volt a bűncselekmény „köznyugalmat súlyosan megzavaró, igen széleskörű erkölcsi felháborodást kiváltó” jellegére és arra, hogy „a nyolc sértett halálával járó cselekmény az állampolgárok biztonságérzetét alapjaiban ingatta meg” (elsőfokú ítélet 39. oldal utolsó, 40. oldal első bekezdés). A másodfokú bíróság megfogalmazásában „a vádlott személyiségében rejlő fokozott társadalomra veszélyesség és az élet elleni bűncselekmény kimagasló tárgyi súlya egyaránt a határozatlan tartalmú szabadságvesztés kiszabását indokolja (másodfokú ítélet 26. oldal 8. bekezdés), s az általa megállapított további minősített eset (előre kiterveltség) szem előtt tartásával súlyosította a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontját.
- [100] A helyes minősítéssel bűnsegédként elkövetett lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntette ehhez képest másodlagos, alárendelt tényező.
- [101] A terhelt büntetés-végrehajtás alatt tanúsított utóbbi magatartása büntetéskiszabási tényezőként nem vehető figyelemmel. Ennek kizárólag a majdani feltételes szabadságra bocsátás kapcsán lehet szerepe.

[102] 5. A Kúria a Be. 656. § (3) bekezdése alapján hivatalból elvégzett vizsgálata során hatályon kívül helyezést megalapozó ún. feltétlen (abszolút) eljárási szabálysértést az I. rendű terhelt tekintetében nem észlelt.

**Az indítvány elvi tartalma**

[103] A bűnhalmazatban álló egyik cselekményt érintően az indokolási kötelezettség megsértése és a bűnösség törvénysértő részbeni megállapítása folytán törvénysértő büntetés kiszabása.

**A döntés elvi tartalma**

[104] A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

I. Az indokolási kötelezettség megsértése 2018. július 1. napjától már nem felülvizsgálati ok, az ezután előterjesztett felülvizsgálati indítvány a törvényben kizárt, s elutasítandó.

II. A löfegyverrel (lőszerezéssel) visszaélés esetén: a megszerzés nem az alkalmi (pillanatnyi, rövid idejű) megragadás, hanem a dolog feletti tényleges uralmat (hatalmat) biztosító - egyaránt viszonylag tartós - birtoklásra, tartásra vagy megtartásra irányuló magatartás; a tartás nem az alkalmi (pillanatnyi, rövid idejű) állapot, hanem a dolog feletti uralmat (hatalmat) - egyaránt viszonylag tartósan - biztosító birtoklásban, viselésben, tárolásban, elrejtésben álló magatartás.

III. A társtettesként elkövetett emberölés büntetével bűnhalmazatban a löfegyverrel és lőszerezéssel visszaélés büntetést tettesként (társtettesként) nem követi el, aki oly módon öli meg két lövéssel az egyik sértettet a társa által részére kibiztosítva és csőre töltve az elkövetés során átadott pisztollyal, hogy azt csak percekig birtokolja. Ellenben bűnsegédje a társa által a megszerzést követő tartással is elkövetett löfegyverrel és lőszerezéssel visszaélés büntetékének.

**Záró rész**

[105] A kifejtettek értelmében a Kúria - a Be. 660. § (1) bekezdés főszabálya alapján tanácsulésen, a Be. 655. § (1) bekezdés főszabálya szerinti összetételben eljárva - a terhelt felülvizsgálati indítványának nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat nem ügydöntő végzéssel hatályában fenntartotta [Be. 662. § (1) bekezdés].

[106] A Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás lefolytatására a harmadfokú bírósági eljárás szabályait az e Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A harmadfokú bíróság határozatával szemben viszont a Be. nem biztosítja a fellebbezés lehetőségét, s attól eltérő rendelkezést a Be. XC. Fejezete sem tartalmaz. A végzés ellen tehát nincs helye fellebbezésnek. Felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulata zárja ki. A Be. 656. § (4) bekezdése pedig rögzíti, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2019. február 18.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Felek István s.k. előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:  
Schulz Oszkárné  
tisztviselő